

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/211/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120386858
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120386858.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletú C. K. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N., L. XX, toho času bytom Banská Bystrica, E. XX, v konaní zastúpená opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky N. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N., L. XX a otca G. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N., L. XX, za účasti V. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, I. XX, toho času bytom Banská Bystrica, E. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019 v celom rozsahu.

Súd n a r i a ě u j e V. B., nar. XX. XX. XXXX odovzdať maloletú C. K. R., nar. XX. XX. XXXX, dočasne do starostlivosti Centra pre deti Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej C. K. R., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, určené osobitným zákonom, mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej C. K. R., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, určené osobitným zákonom, mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26.

Toto neodkladné opatrenie t r v á do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 32P/211/2020.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica) návrhom podaným dňa 06. 10. 2020 sa vo veci samej domáha nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktorá by sa realizovala v Centre pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26, určenia výživného rodičom podľa ich schopností, možností a majetkových pomerov, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, a zároveň podľa § 324 v spojení s ustanovením § 347 CMP, nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá zverená do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26 s poukazom na záujem maloletej, keďže jej zdravý fyzický, psychický a sociálny vývoj je vážne narušený. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov, ktorí aktuálne žijú spoločne v Bratislave, avšak nemajú vedomosť o ich aktuálnej adrese, a ani to, za akým účelom sa odsťahovali do iného mesta. Maloletá bola uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/132/2019-25 zo dňa 13.

06. 2019, dočasne zverená do starostlivosti svojej tety, pani V. B.. Dôvodom, pre ktorý bola maloletá zverená dočasne svojej tete bola skutočnosť, že v rodine bol jej zdravý vývoj ohrozený, nakoľko rodičia maloletej neplatili nájom za byt, v ktorom v tom čase spolu s maloletou žili, a majiteľ bytu chcel podať návrh na deložovanie rodičov maloletej spolu s maloletou z jeho bytu. Taktiež v domácnosti nebola v tom čase električka, nakoľko majiteľ ju odpojil z dôvodu dlhodobého neplatenia nájmu bytu. V tom čase hrozilo, že maloletá skončí na ulici bez prístrešia, a preto sa rozhodla vziať si ju do starostlivosti jej teta. Potom, ako bola maloletá zverená do starostlivosti tety, tá uvádzala, že maloletá bola výrazne zanedbaná, nemala osvojené základné hygienické návyky, bola zanedbaná, čo sa týkalo učiva v škole. Teta maloletej spočiatku uvádzala, že výchovné problémy, ktoré má s maloletou, sú zatiaľ zvládnuteľné. Maloletú prihlásila na novú školu, Základnú školu N., nakoľko v predchádzajúcej škole Základná škola B., učitelia maloletej avizovali výchovné problémy. Spočiatku maloletá v novom kolektíve, v novom školskom prostredí neprejavovala zlé prejavy správania, či výchovné problémy. Tie sa začali prejavovať postupne po jej adaptácii na nové prostredie. Teta ich informovala o tom, že s maloletou má výchovné problémy a potrebovala by zabezpečiť odbornú pomoc, na čo dňa 12. 12. 2019 jej odporúčali vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou, a to vykonávanie odborných metód na podporu riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch v Centre pre deti a rodiny Návrat, Banská Bystrica. Centrum súhlasilo s vykonávaním opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Centrum ich informovalo, že spolupráca s maloletou a jej tetou je náročná, nakoľko sa tete maloletej nedá vždy na dohodnutý termín prísť. Centrum s rodinou spolupracovalo najmä v priestoroch centra, pričom sa snažilo viesť tetu maloletej k pochopeniu situácie maloletej a z nej vyplývajúcich výchovných problémov a maloletú viesť k prispôbeniu sa novej situácii, keďže začala žiť v rodine tety. Počas obdobia, kedy bola maloletá zverená dočasne tete do jej starostlivosti, teta maloletej s nimi spolupracovala, priebežne s ňou a maloletou komunikovali, taktiež s Centrom Návrat. Teta maloletej postupne avizovala, že nezvláda výchovu maloletej, nakoľko maloletá ju prestáva rešpektovať, zavádza o tom, kde a s kým sa stretáva. Tete odporúčili, aby si podala žiadosť o zabezpečenie odbornej diagnostiky v Diagnostickom centre Ružomberok, pričom boli súčinní pri spisovaní žiadosti. Teta maloletej si to však po čase rozmyslela a argumentovala tým, že maloletá sa upokojila a jej výchovu a starostlivosť zvláda. V júni 2020 teta maloletej na pohovore uviedla, že starostlivosť a výchovu o maloletú zvláda, nemá s maloletou nijaké problémy, jej správanie sa zlepšilo, maloletej hrozilo prepadnutie z viacerých predmetov, avšak triedna učiteľka maloletej tete uviedla, že maloletá zabrala, a teda neprepadla z nijakého predmetu. Dňa 18. 08. 2020 prišla bez predvolania na ich úrad teta maloletej a uviedla, že starostlivosť o maloletú nezvláda, nakoľko jej zamestnanie si vyžaduje vysokú pracovnú vyťaženosť a ona tým pádom nemá priestor byť s maloletou a stráca prehľad o maloletej, ktorej výchovné problémy sa začali opäť prejavovať a prehľbovať. Maloletá sa stýka s partiou, kde sa nachádzajú vekovo staršie deti, má skúsenosti s alkoholom, taktiež s fajčením cigariet, píše rôzne nedôstojné správy chlapcom. Teta maloletej uviedla, že sa maloletá začala od nej a jej rodiny dištancovať, údajne sa vyjadrovala nevráživo na jej adresu, že tetu nenávidí, že jej ublíži. Teta maloletej sa dožadovala maloletú umiestniť do nejakého centra pre deti a rodiny, pričom uviedla, že o maloletú bude zabezpečovať starostlivosť do doby, pokiaľ to bude potrebné, a aby prešetrili rodinných príslušníkov a našli zariadenie pre maloletú. Z rodiny maloletej oslovili aj starú matku zo strany otca, ktorá uviedla, že toho času starostlivosť o maloletú nemôže prevziať, nakoľko jej ani jej manželovi to ich pracovná vyťaženosť neumožňuje. Teta maloletej zároveň úradu uviedla, že si nepraje, aby oslovili jej starú matku, či by chcela prevziať starostlivosť o maloletú, nakoľko je vo vysokom veku a nezvládala by sa postarať sama o maloletú. Taktiež uviedla, že stará matka maloletej zo strany má zdravotné problémy súvisiace s alkoholizmom, teda starostlivosť o maloletú nemôže prevziať a taktiež, podľa vyjadrenia tety, s maloletou nemá vytvorený nijaký vzťah. Následne teta maloletej dňa 08. 09. 2020 ich telefonicky kontaktovala s tým, že si rozmyslela žiadosť, s ktorou ich oslovila, nakoľko má maloletú rada a nechce, aby maloletá išla do zariadenia a dožadovala sa stretnutia s nimi dňa 14. 09. 2020, pričom jej termínu vyhovel. Teta maloletej sa v daný deň na predvolanie nedostavila, telefonicky ju kontaktovali a teta maloletej sa ospravedlnila s tým, že zabudla, nakoľko mala nedávno úraz hlavy. S tetou maloletej si dohodli náhradný termín na 23. 09. 2020, kedy sa teta maloletej tiež nedostavila, ospravedlnila sa a bol jej stanovený termín pohovoru na deň 02. 10. 2020. Dňa 02. 10. 2020 teta maloletej sa dostavila na pohovor a uviedla, že sa sama nevie rozhodnúť, čo má naďalej robiť, nevie sa rozhodnúť, či si maloletú ponechá vo svojej starostlivosti, alebo odmietnuť naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Počas pohovoru vyjadrovala obavu z prevzatia zodpovednosti za maloletú a taktiež obavy o budúcnosť maloletej. Zároveň uvádzala, že na jednej strane si uvedomuje zodpovednosť za maloletú a nevie, či je schopná z dlhodobého hľadiska starať sa o maloletú a na druhej strane ju nechce umiestniť do zariadenia, pretože maloletej nechce nijakým spôsobom ublížiť. Teta ich požiadala

o premyslenie počas víkendu. Teta maloletej dňa 05. 10. 2020 uviedla, že sa definitívne rozhodla, že nechce naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletú, nakoľko maloletá ju nerešpektuje ako autoritu, v škole mala vzdelávacie problémy, ktoré nechcela riešiť, aj napriek tomu, že jej teta maloletej pomoc ponúkala, maloletá ju začala klamať a zavádzať v závažných veciach. Maloletá začala fajčiť, stretávať sa so staršími deťmi s patologickými prejavmi. Teta maloletej taktiež uviedla, že maloletá má za sebou aj pohlavný styk. Teta maloletej zároveň uviedla, že maloletá bude mať zlý vplyv na jej nepľnoletú dcéru a vyjadrila strach z toho, že maloletá otehotnie, alebo začne užívať návykové látky. Teta maloletej uviedla, že si je vedomá toho, že starostlivosť o maloletú nemôže zabezpečovať, nakoľko maloletá je dieťa, ktoré potrebuje nepretržitú starostlivosť, avšak ona jej ju nedokáže zabezpečiť vzhľadom na jej pracovnú vyťaženosť. Vzhľadom k tomu, že množstvo času trávi v práci, nemá prehľad o tom, kde a s kým maloletá v tom čase je. Teta maloletej zároveň úradu uviedla, že sa v maloletej sklamala po tom, ako ju viackrát oklamala, vyjadrovala sa na jej adresu veľmi negativisticky, aj napriek tomu, že sa jej snažila zabezpečiť bezpečie, zázemie a istotu. Z blízkej rodiny maloletej nikto neprejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, preto oslovili Centrum pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26, ktoré súhlasilo s vykonávaním ústavnej starostlivosti nad maloletou. Navrhovateľ k návrhu pripojil rodný list maloletej, úradný záznam z pohovoru s tetou maloletej zo dňa 05. 10. 2020, ktoré potvrdzujú ním uvádzané skutočnosti v návrhu.

2. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podaný Z. R. a N. E., bolo zamietnuté uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/189/2020-37 zo dňa 08. 09. 2020. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019, súd uložil rodičom povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti tety V. B., nar. XX. XX. XXXX, a zároveň tete maloletej V. B., nar. XX. XX. XXXX, uložil povinnosť podať návrh vo veci samej. Na návrh tety maloletej, V. B., nar. XX. XX. XXXX, na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/248/2019 prebieha konanie o zverenie maloletej do jej náhradnej starostlivosti, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 367 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila v danom správa (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

12. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Potreba neodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté.

13. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci maloletej. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov a oboznámení sa s opatrovaneckým spisom maloletej, súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia sa s ohľadom na osvedčený skutkový stav súdu javí ako naliehavá a nevyhnutná. Maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu, rodičia toho času žijú na neznámom mieste, dlhodobo nezabezpečujú starostlivosť o maloletú. Maloletá bola neodkladným opatrením Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019, dočasne odovzdaná do starostlivosti tety, V. B., ktorá po dobu jedného roka zabezpečuje starostlivosť o maloletú, ktorú napriek svojej snahe a pracovnú vyťaženosť nezvláda. S maloletou sú výrazné výchovné problémy spočívajúce vo fajčení maloletej, stretávaním sa so staršími deťmi s patologickými prejavmi, pohlavným životom maloletej, nerešpektovaním tety, negativistickým vyjadrovaním sa na jej adresu. Teta maloletej sa pred navrhovateľom vyjadrila, že nedokáže už zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Navrhovateľovi sa nepodarilo zistiť nikoho z blízkej rodiny maloletej, ktorý by bol schopný a ochotný zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Súd preto návrh navrhovateľa považoval za dôvodne podaný, avšak preto, aby mu mohol vyhovieť, musel v prvom rade podľa § 363 CMP zrušiť neodkladné opatrenie Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019 v celom rozsahu a až následne mohol návrhu navrhovateľa vyhovieť s tým, že maloletá dočasne bude odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Srdiečko, so sídlom Banská Bystrica, Wolkerova 26, ktoré môže maloletú prijať. Súd len pre úplnosť uvádza, že keďže maloletá je na základe neodkladného opatrenia dočasne zverená do starostlivosti svojej tety V. B., súd jej podľa § 367 ods. 1, uložil povinnosť maloletú odovzdať do súdom určeného zariadenia.

14. Dočasným zverením maloletej do starostlivosti zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nezaniká rodičom ich vyživovacia povinnosť voči maloletej. Podľa § 366 CMP, súd môže uložiť povinnému, v danom prípade rodičom maloletej, prispievať na jej výživu len v nevyhnutnej miere. Keďže rodičia maloletej žijú na neznámom mieste, súdu doposiaľ nie sú známe ich pomery, príjmy, uložil rodičom, každému zvlášť, prispievať na výživu maloletej na účet zariadenia výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, určeného osobitným predpisom mesačne, ktoré ku dňu vydania rozhodnutia predstavuje 29,42 Eur.

15. Dobu trvania neodkladného opatrenia súd vymedzil do právoplatného skončenia prebiehajúceho konania o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou, vedeným pod spis. zn. 32P/211/2020.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP), a to písomne v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie urobené v listinnej podobe je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov (dvojmo) inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP) vo veci výživného, styku je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).